

POEZIJA

HIPERIONO LIKIMO GIESMĖ

Jūs vaikštot aukštai šviesoj
Švelniu taku, palaiminti genijai!
Dieviškos žėri erdvės
Ir lengvai jus
Liečia lyg pirštai arfistės
Šventąją stygą.

Be lemties, tarsi miegantis
Vaikas, Dangiškieji, alsuojate;
Skaisčiame
Pumpure išlaikyta
Nuolat žydi
Jūsų dvasia,
Ir palaimintos akys
Regi per amžius
Tylų giedrumą.

O mums čia teduota
Skubėt ir skubėt nuolatos
Vis bėga akiai taip
Kentėdami žmonės
Iš valandos vėl
Į valandą krenta;
Kaip krintančios srovės
Nuo rifo ant rifo,
Į nežinią ištikus metus.

Vertė Aldona E. Puišytė

KELEIVIS (Pirma redakcija)

Vienišas aš stovėjau ir žvelgiau į sauringas
Afrikos lygumas, kur lijo Olimpas ugnim.
Sėlino niūrūs kalnynai tartum keliaujantys griaučiai,
Savo vienatvėj nuoga žvelgė viršūnė žemyn.
Ak! neišniro ir gaivų pavėsj teikiančios girios,
Jos nešlamėjo erdvėj lapų vešlia žaluma,

Čia nečiurleno upeliai, nuo uolų krisdami triukšmingai,
Ir sidabrinis srautu slėniais nesruvo tolyn.
Prie šulinių nesibūrė ištroškusios kaimenės niekur,
Būstas žmogaus pro lapus nesublyksėjo langais.
Vien tik po krūmu tupėjo rimtas ir tylintis paukštis,
Baugščiai praskrido gandrai lyg nusigandę manęs.
O, ne vandens aš prašiau dykumoj toj, suvargusi gamta!
Vandenį saugojo man kupranugaris kantrus.
Šlamesio girių gimtinės meldžiau aš, formų gausingų
Ir gyvastingų spalvų iš kūdikystės lankų,
Veltui prašiau aš; tu pasirodei ugninė man ir didinga,
Bet juk mačiau aš tave dieviškai gražią kadais.

Šiaurę dar aplankiau; ten tartum sustingęs chaosas
Jūra siaubinga banga kilo aukštyn lig dangaus.
Ledo danga surakinta, čia vos vos snūduriavo gyvybė,
Ir geležiniam sapne veltui ji laukė aušros.
Ak! čia Olimpas šildančiom rankom neapglėbė žemės,
Kaip Galatėją kadais Pigmalijonas narsus.
Saulės spinduliu jis nesuvirpino vargšės krūtinės
Ir lietumi bei rasa meiliai nekalbino jos.
Motina žeme! Šaukiau aš, tapai tu našle, o varguole,
Tu vieniša, be vaikų, leidi čia laiką liūdnei,
Nieko nekurti ir nieko nepuoselėt rūpesčiu, meile,
Savo vaikuos neišlikt, aiman, mirtis juk tatai.
O galbūt ir tave dar sušildo dangus spindulingas
Ir iš to sapno skurdaus žadina savo dvelksmu;
Gal kaip grūdas, suskaldęs jį varžantį kiautą varinį,
Pumpurus baikščiai skleidi, šviesai atvėrus akis,
Tavo galia sutaupyta čia pavasarį vešlų liepsnoja,
Akina rožės, skurdi Šiaurė ištrykšta vynu.

Bet ir vėl aš grįžtu į laimingą tėvynę prie Reino,
Dvelkteli vėjas švelnus kaip kūdikystėj kadais.
Širdį neramią čia vėl suramina bičiuliški medžiai,
Supę mane ant šakų, taikūs gimtinės sargai,
Čia ir šventa žaluma, man paliudijus amžiną būtį,
Vėl atgaivina mane, jaunas gražina dienas.
Aš pasenau, nublyškino plaukus man polius Šiaurinis,
Ir Pietų liepsnose garbanas aš praradau.
Bet lyg Aurora Titaną apkabinai tu žiedais savo sūnų
Kaip kitados, su džiaugsmu, tėviškės žeme meili.
O palaimintas krašte! o kalvos, kur vynuogynai keroja,
Vaisių sultingų prikris rudenį sodo žolė.
Bangos skalauja džiaugsmingai žėrinčią kalno papėdę,
Šakos ir samanės jam galvą pridengs nuo kaitros.
Ir lyg vaikai, patikliai prigludę prie protėvio savo,
Kopia trobelės aukštyn kalno stačiuoju šlaitu.
Eina iš miško elnias taikingas į spindinčią dieną;
Ir skaidrioje erdvėje sakalas žvalgos aukštai.

Slėnyje ten, žemai, kur gėlės geria iš tyro šaltinio,
Driekias kaimelis jaukus pievų vešliojo žalumoj.
Taip ramu čia; tik ūžia negarsiai tolybėj malūnas,
Rieda nuo kalno žemyn ratų smagus dardesys.

Žvanga pustomas dalgis, ir aidi balsas kaimiečio,
Arklą ir jautį ramiai žengdamas valdo jisai.
Mielos man dainos motulės, sūpuojančios mažą sūnelį,
Šypsos jis meiliai sapne saulei kviečių spalvos.
Bet jau anapus prie ežerų, kur guoba senoji žaliuoja,
Vartai kur girgžda, tvora remias šeivamedin, ten
Vėl pasitinka mane namai ir prietema sodo slaptinga,
Ten, kur su meile kadais tėvas augino mane,
Kur laimingas žaidžiau aš tarp klevo kuždančių lapų,
Arba, užburtas svajų, kaktą į šieną slėpiau.
Tėviškės gamta! ištikima likai man, bėgliui klajūnui,
Švelniai, kaip kitados, šiandien apglėbi mane.
Sirpsta dar persikai man, vyniojasi vynuogienojai,
Vynuogių kekė saldi svyra virš mano langų.
Rausta viliojančiai dar ir saldžios vyšnios vyšnyne,
Lenkiasi meiliai šaka, siūlo nuskinti vaisius.
Ir, kaip andai, vėl traukia mane vinguriuoją takeliai
Ošiančion girion, arba leistis prie upės žemyn.
Tu vedi mane tais takeliais, šildai, žėri kaip kadaise
Spinduliu man į akis, tėviškės saule šviesi;
Ugnį geriu aš ir dvasią iš tavo taurių džiaugsmingų,
Tu man neleidi apsnūst, skaidrini mano mintis.
Tu, kuri andai pažadinai mano širdį iš vaikiško sapno,
Savo švelniąja galia skatinai kilti aukštyn,
Saule skaisčioji! grįžtu ištikimos išminties pasisemti,
Kad po gėlynais džiugiai šičia ilsečiaus ramus.

Vertė Aldona E. Puišytė

PUSĖ GYVENIMO

Geltonom kriaušėm svyra,
Pilni laukinių rožių,
Krantai ežeran,
Jūs, gulbės taurios,
Nuo bučinių apsvaigusios
Merkiate galvas
Į šventą vandens blaivumą.

Aiman, kur rasiu, žiemai
Užstojus, gėlių, ir kur
Saulės spindulį
Ir žemės šešėlių?
Mūrai stovi

Nebylūs, šalti, vėjyje
Vėtrungės girgžda.

Vertė Antanas Gailius

PUSĖ GYVENIMO

Su kriaušių kekėm svyra,
Su laukinėm rožėm
Šalis ežeran:
Jūs puikios gulbės,
Nuo bučinių apsvaigę,
Paneriat galvas
Į šventą ir skaidrią gelmę.

Aiman kur rasiu aš,
Dabar, kai žiema, gėlių, ir kur
Rasiu saulės spindulį
Ir žemės šešėlį?
Mūrai šalti
Ir bežadžiai styro, ir vėjuje
Žvanga vėliavos.

Vertė Henrikas Nagys

PUSĖ GYVENIMO

Su kriaušėm geltonom,
Pilna laukinių rožių, kybo
Šalis ežere,
O grakščios gulbės,
Nuo bučinių apsvaigę,
Jūs paneriate galvas
Šventai blaiviam jo vandeny.

Aiman! Iš kur aš imsiu
Gėlių, kai bus žiema, kur imsiu
Aš saulės spindulį
Ir žemišką šešėlį?
Sienos stūkso
Šaltos ir bežadės, vėjuj
Vėtrungės girgžda.

Vertė Alfonsas Nyka-Niliūnas

DIEVAMS

Tik vieną vasarą teskyrėt man, dievai.
Ir vieną rudenį manajai giesmei,
Kad man širdis greičiau, apsvaigus
Ir pasotinta žaismų, numirtų!

O mano siela, dieviškos tiesos
Neradusi gyvenime, neras jos ir šešėlių karalystėj;
Bet jeigu man pavyktų taip išsiilgta
Manos širdies giesmė šventieji:

Apgaubk tada mane, mirties tyla!
Esu ramus, nors ir manoji lyra
Manęs nepalydės į tamsą; vieną kartą
Aš gyvenau taip, kaip dievai, ir to gana.

Vertė Henrikas Nagys

POETO DRĄSA (Antra redakcija)

Argi tu nesusietas su visais gyvaisiais,
Argi Parka tavęs neišsirinko darbams?
Tad keliauk tu beginklis
Per pasaulį ir nebijok!

Kas nutiktų, tebus viskas tau palaima,
Džiaugsmui veidą atgręžk! argi galėtų kas
Širdį tavo sužeist! kas
Išdrįstų kelią tau pastot?

Nes nuo tada, kai pasklido giesmė pamaldi
Iš mirtingųjų lūpų, ramybės pilna,
Ir kančioje, ir laimėj
Širdis džiugino, nuo tada

Mes, poetai tautos, priimami su džiaugsmu,
Nes sujungia visus mūsų atvirumas
Spindulingas; toks yra
Saulės Dievas, senolis mūs.

Tas, kurs vargšui ir turčiui dalija dienas
Ir prabėgančiam laike mus, laikinuosius,
Laiko už pavadėlių
Auksinių tvirtai lyg vaikus.

Bet ir jo laukia, kai išmuša valanda,
Srautas purpurinis; žvelk! ir skaidri šviesa

Leidžias, žinanti kaitą,
Bendramintė, ramiai žemyn.

Taip praeisi ir tu, kai skirtas laikas ateis,
Bet dvasiai jos teisė nebus atimta.
Tad rimty tenumiršta
Mūsų džiaugsmas gražia mirtimi!

Vertė Aldona E. Puišytė

Friedrich Hölderlin, *Eilėraščiai*, Vilnius: Aidai, 1995, p. 184, 17–21, 131, 208, 209, 87, 125–127.